

Lietotāja instrukcija

Apgādes un realizācijas modulis

Debitoru novērtēšana un uzkrājumu veidošana

Horizon versija 3.450.450.

Šo dokumentu vai tā daļas neatkarīgi no izmantojamajiem līdzekļiem nedrīkst reproducēt, pārraidīt, pārrakstīt, uzglabāt elektroniskā meklēšanas sistēmā vai tulkot kādā citā valodā bez iepriekš saņemtas FMS atļaujas.

© SIA FMS, 2014. Visas tiesības aizsargātas

SIA FMS
Kronvalda blv. 3/5
Rīgā, LV - 1010

Tālr.: 6711 6211
Fakss.: 6711 6212
E-pasts: fms@fms.lv

Tirdzniecības un Preču zīmes

Visas tekstā izmantotās preču zīmes pieder to īpašniekiem un ir izmantotas tikai kā atsauces.

Saturs

SATURS	3
1. IEVADS	4
2. DATU SAGATAVOŠANA UN SISTĒMAS KONFIGURĀCIJA	5
2.1. LIETOTĀJU TIESĪBAS DEBITORU NOVĒRTĒŠANAI.....	5
2.2. DOKUMENTU TIPI	5
2.3. UZSKAITES PARAMETRI	6
2.4. UZKRĀJUMU KONTA NORĀDĪŠANA.....	7
2.5. GRĀMATOJAMIE UZKRĀJUMU APJOMI.....	7
2.6. NOVĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI	7
3. DOKUMENTU IZVEIDE	8
3.1. DEBITORU NOVĒRTĒJUMS.....	8
3.2. UZKRĀJUMA DOKUMENTA ĢENERĀCIJA	10
3.3. UZKRĀJUMA NORAKSTĪŠANAS DOKUMENTA IZVEIDE.....	12
4. NOVĒRTĒŠANAS UN UZKRĀJUMA INFORMĀCIJAS IZMANTOŠANA	13
4.1. DEBITORU NOVĒRTĒŠANAS INFORMĀCIJA.....	13
4.2. BRĪDINĀJUMI	14
4.3. UZKRĀJUMU INFORMĀCIJA	14
IZMAIŅU LAPA	15

1. Ievads

Debitoru parādu atlikumi bilancē jāparāda atbilstoši attaisnojuma dokumentiem un ierakstiem grāmatvedības reģistros, un tiem jābūt saskaņotiem ar pašu debitoru uzskaites datiem bilances datumā. Debitoru parādiem, kuru saņemšana tiek apšaubīta, atbilstoši Gada pārskatu likuma 37.panta 1.dalī uzņēmumi apšaubāmās summas apmērā veido uzkrājumus nedrošiem parādiem. Praksē tiek izmantotas vairākas metodes šaubīgo un bezcerīgo debitoru parādu summu aprēķināšanai, un tās ir:

1. Parādu uzskaitē pēc apmaksas termiņiem;
2. Katra debitora individuāla izvērtēšana.

Uzņēmumi vai budžeta iestāde pārskata perioda beigās izvērtē debitoru parādus un uzskata tos par nedrošiem (šaubīgiem), ja:

1. Apmaksas nosacījumu izpildes termiņš ir nokavēts;
2. Pastāv strīds par tā atmaksu vai līguma izpildi;
3. Pret debitoru ir ierosināta lieta par maksātnespēju;
4. Ir pamatoti iemesli, kas liek apšaubīt parāda atgūšanu.

Ja ir spēkā augstāk minētie nosacījumi, debitoru parādus sadala grupās pēc to apmaksas vai izpildes termiņa kavējuma un atbilstoši tām nosaka uzkrājumu apmēru. Budžeta iestādēm šo uzkrājumu veidošanas apmēru nosaka MK 2009. gada 15. decembra noteikumi Nr. 1486 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti".

Ja parāds uzskatāms par bezcerīgu (zaudētu bez cerībām to kādreiz atgūt), tas attiecīgi jānoraksta no nedrošiem parādiem izveidotajiem uzkrājumiem vai jāiekļauj zaudējumos. Kad uzņēmuma vadība pieņem lēmumu tos norakstīt, to veic no šaubīgiem debitoru parādiem izveidotiem uzkrājumiem, bet, ja tādu nav, noraksta izdevumos pārskata periodā, ievērojot likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" prasības par apliekamā ienākuma korigēšanu.

Savukārt budžeta iestādes saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 1486 debitoru parādus, kuru piedziņa saskaņā ar tiesību normām ir neiespējama, jo parādnieks ir likvidēts vai miris, vai ir pagājis parāda piedziņas iespējamības termiņš, izslēdz no uzskaites un atzīst pārējos izdevumos, kā arī samazina izveidotos uzkrājumus nedrošiem (šaubīgiem) parādiem, atzīstot ieņēmumus no uzkrājumu samazinājuma.

Prasības un samaksātos avansus bilancē norāda neto vērtībā, kas aprēķināta, no uzskaites vērtības atbilstoši grāmatvedības datiem atskaitot izveidotos uzkrājumus.

Galvenie soļi Horizon:

Dokumentā aprakstīts resursu vadības sistēmas Horizon apgādes un realizācijas moduļa **debitoru novērtēšanas un uzkrājumu veidošanas** process.

Novērtējot darījumu partnerus un veicot novērtējuma dokumenta ģenerēšanu, sistēmā tiek atlasīti visi **realizācijas parāda dokumenti**, kuriem ir kavēts apmaksas termiņš. Papildus iespējams konfigurēt, lai novērtēšanas dokumentā tiek atlasīti arī **apgādes dokumenti** – saņemtie kredītrēķini, par kuriem kreditors nav norēķinājies, un samaksātie avansi, par kuriem kreditors nav piegādājis precis.

Atlasītajiem parāda dokumentiem tiek automātiski aprēķināts veidojamo uzkrājumu apmērs atbilstoši lietotāja aprakstītajiem **novērtēšanas kritērijiem** (piemēram, pēc Ministru kabineta noteikumu Nr. 1486 102. pantā aprakstītās kārtības). Vienlaikus dokumentā iekļautajiem darījumu partneriem tiek uzstādīta **novērtējuma pazīme** (piemēram, „Šaubīgs” vai „Bezcerīgs”). Nepieciešamības gadījumā lietotājam ir iespējams koriģēt gan aprēķināto uzkrājuma apmēru atsevišķiem ierakstiem, gan uzstādīto novērtējuma pazīmi partnerim.

No apstiprināta **novērtējuma dokumenta** iespējams automātiski ģenerēt **uzkrājumu dokumentus**. Uzkrājumu dokumenti tiek grāmatoti. Ja kāds no parāda dokumentiem, kuram aprēķināts uzkrājums, tomēr tiek samaksāts, iespējams ģenerēt **uzkrājumu norakstīšanas dokumentu**.

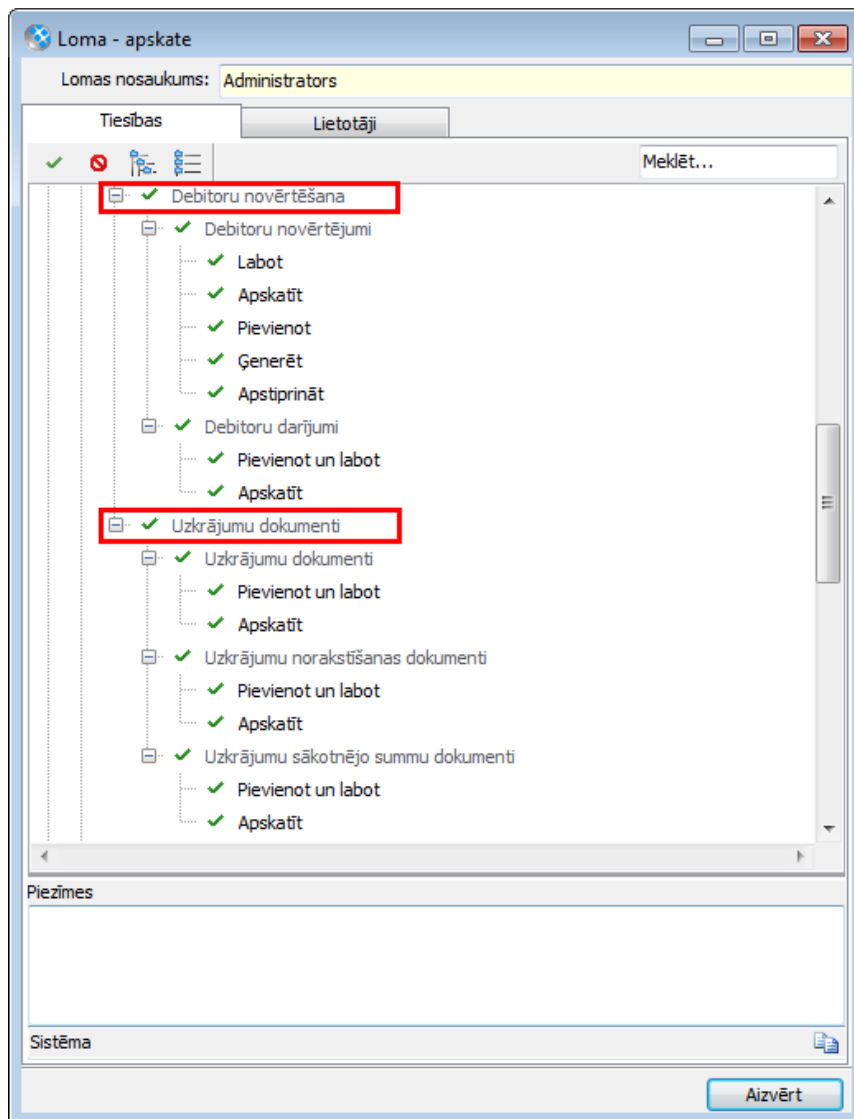
Pēc debitoru novērtēšanas un uzkrājuma veidošanas, sagatavojot rēķinu vai pavadzīmi konkrētajam klientam, sistēma **brīdina** lietotāju par darījuma partnera novērtējumu (Šaubīgs, Bezcerīgs).

2. Datu sagatavošana un sistēmas konfigurācija

2.1. Lietotāju tiesības debitoru novērtēšanai

Iespējams nedefinēt, kādas darbības būs atļautas konkrētajai **lomai** debitoru **novērtēšanas** akta aizpildīšanas procesā un **uzkrājumu dokumentu** veidošanā.

Izvēlne: *Sistēma -> Administrēt -> Lomas -> Lappuse „Tiesības” -> Dokumenti -> Realizācija*

2.2. Dokumentu tipi

Lai veiktu debitoru novērtēšanu, nepieciešams izveidot jaunus **dokumentu tipus** (*Sistēma -> Uzstādījumi -> Dokumentu tipi*):

- **Debitoru novērtējums**;
- **Uzkrājumu dokuments**;
- **Uzkrājumu norakstīšanas dokuments**.

Šiem dokumentu tipiem jāpiešķir lauku atribūts **Numurs**, lai sistēma varētu veikt dokumentu ģenerāciju.

2.3. Uzskaites parametri

Izvēlne: Sistēma -> Uzstādījumi -> Uzskaites parametri -> Lappuse „Norēķini”

Uzskaites parametri - labošana

Pieteikumi Kases aparāti Fiskālie printeri Maksājumu imports PL inventarizācija Līgumi E-Veikals Horizon WEB

Sēriju uzskaitē Mērvienības Saskaņošana Horizon failu glabātuve Svaru svītrkodi Saskaņe ar VVIS

Inventarizācijas ar PDA Lūzings Integrācija ar citām sistēmām Komandējumi Budžeta iestatījumi

Sistēma Dimensijas Atskaites PVN deklarācija Norēķini Nolikšana Pamatlīdzekļi Algas Personāla uzskaitē

Pamatdati MU sadalījums Debitoru uzkrājumu sadalījums

Norēķini

Avansa maksājumu PVN likme:

Priekšapmaksas rēķinu pakalpojums:

Korekciju saistīšana viena dok. ietvaros: Saistīt

Neļaut piesaistīt priekšapmaksas dokumentus ar dažādām PVN kategorijām

Maksājumu uzdevumos rādīt lauku "Adresāts"

Piesaistēs piedāvāt visus klienta dokumentus pēc reģ.nr./pers.koda

Kontaktu vadība

Dokumenta tips vienreizējiem klientiem: Vienreizējais klients

Laukā Nosaukums personām rakstīt: Vārds Uzvārds

*Izmaiņas attiecas tikai uz jaunajiem ierakstiem.

Izmantot adresu sarakstu: NĒ

Kontaktpersonu piesaiste vairākiem klientiem

Debitoru novērtēšana

Automātiski aizpildīt kritērijus novērtējumā: Jā

Minimālā parāda summa: 0.01 EUR

Kavējumu naudu attiecināšana uz uzkrājumu aprēķinu

Automātiski aizpildīt sadalījumu uzkrājuma dokumentos

Atlasīt apgādes dokumentus

Saglabāt Atcelt

Aizpildāmie lauki:

- **Automātiski aizpildīt kritērijus novērtējumā (Jā/Nē)** – iespējams izvēlēties, vai debitoru darījumus nepieciešams automātiski aizpildīt ar noklusēto (atkarīgs no kavējuma dienām) novērtēšanas kritēriju.
- **Minimālā parāda summa** – iespējams norādīt minimālo nepiesaistīto parāda dokumenta summu, lai dokuments tiktu atlasīts uz debitoru novērtēšanu.
- **Kavējumu naudu attiecināšana uz uzkrājumu aprēķinu** – izvēle, kas nosaka, vai uzkrājumu rēķināt arī parādiem par aprēķinātajiem līgumsodiem un kavējumu naudām, vai tikai par pamatparādu.
- **Automātiski aizpildīt sadalījumu uzkrājuma dokumentos** – iespējams atzīmēt, vai uzkrājumu un uzkrājuma norakstīšanas dokumentos sistēmai automātiski aizpildīt sadalījumu no attiecīgā parāda dokumenta pamata grāmatojumiem. Sadalījums tiek veidots pēc proporcijas principa. Apakšsadaļā „Debitoru uzkrājumu sadalījums” iespējams norādīt, vai uz uzkrājumu dokumentu tiek ielasīti debeta/kredīta puses parāda dokumentu grāmatojuma konti un dimensijas.

Pamatdati MU sadalījums Debitoru uzkrājumu sadalījums

	Debets	Kredits
Konts:	☒	☐
Struktūrvienība:	☒	☐
Izmaksu postenis:	☒	☐
Finansējuma postenis:	☒	☐
Līgumu subjektu rindas:	☒	☐
PVN dimensija:	☒	☐
Ēkas:	☒	☐

- **Atlasīt apgādes dokumentus** – izvēles rūtiņā iespējams norādīt, vai debitoru novērtējumā un uzkrājuma dokumentā jāiekļauj arī nepiesaistītie, kavētie apgādes maksājuma dokumenti (piemēram, apgādes kredītrēķini).

2.4. Uzkrājumu konta norādīšana

Katra **klienta kartiņā** (*Pamatdati -> Klienti -> Saraksts -> Lappuse „Norēķini”*) iespējams norādīt **Uzkrājumu kontu**, kuru var izmantot uzkrājumu dokumentu **kontēšanas shēmās**.

Klients - labošana

Kods: DD | Nosaukums: Dāvis Debitors | Tips: Uzņēmums

Reģistrs | Klienta karte | Kontakti ar klientu | **Norēķini** | Klasifikācija | Papildgrupas | Patērētāji | Dokumenti

Pamatdati | Norēķinu linijas

Norēķinu veids: Debitors

Norēķinu valūta: EUR Fiksēta

Konts:

Avansa konts:

Uzkrājumu konts: 233 | Uzkrājumi nedrošām prasībām

Sava uzņēmuma rēķins:

Aktivs

Saglabāt | Atcelt

2.5. Grāmatojamie uzkrājumu apjomi

Sistēmā jāizveido **grāmatojamo uzkrājumu apjomi** (*Pamatdati -> Debitoru novērtēšana -> Grāmatojamie uzkrājumu apjomi*). Sarakstā norāda visas iespējamās **uzkrājuma procenta vērtības**, ko grāmatvedības uzskaitē izmanto uzņēmums vai iestāde.

Grāmatojamie uzkrājumu apjomi

Darbības

Kods	Nosaukums	Apjoms
0	0	0
25	25	25
50	50	50
75	75	75
80	80	80
100	100	100

Grāmatojamais uzkrājuma apjoms - labošana

Kods: 75

Nosaukums: 75

Uzkrājumu apjoms: 75 %

Saglabāt | Atcelt

2.6. Novērtēšanas kritēriji

Sistēmā nepieciešams definēt **novērtēšanas kritērijus** (*Pamatdati -> Debitoru novērtēšana -> Novērtēšanas kritēriji*). Novērtēšanas kritērijs tiek izmantots, lai **aprēķinātu uzkrājuma apmēru**, un **debitora novērtējumā**, lai katram debitoru darījumā iekļautajam parāda dokumentam **norādītu atbilstošo vērtējuma tipu**.

Ja sistēmā ir sagatavots tieši **viens novērtēšanas kritērijs**, kura uzkrājuma apmērs ir **atkarīgs** no **kavējuma dienām**, un uzskaites parametri paredz automātiski aizpildīt kritēriju novērtējumā, tad sistēma uzkrājuma apjomu un novērtējumu **aprēķina automātiski**, izmantojot šo novērtēšanas kritēriju.

Nepieciešamības gadījumā papildus var sagatavot vienu vai vairākus novērtēšanas kritērijus, kuriem uzkrājuma apmērs **nav atkarīgs** no **kavējuma dienām**, piemēram, norakstīšanas kritērijam ar procentu apmēru 0 priekš bezcerīgiem debitoriem.

Kavējums no	Kavējums līdz	Uzkrājuma apjoms	Vērtējuma tips
0	90	0	Normāls
91	180	25	Šaubīgs
181	270	50	Šaubīgs
271	360	75	Šaubīgs
361		80	Šaubīgs

Ievadlogā jānorāda:

- Kods – kritērija kods;
- Nosaukums – kritērija nosaukums;
- Procentu apmērs – jānorāda, ja uzkrājuma apmērs nav atkarīgs no kavējuma dienām;
- Uzkrājuma apmērs – ir vai nav atkarīgs no kavējuma dienām;
- Aktīvs no/līdz – kritērija aktivitātes periods;
- Vērtējuma tips – debitora novērtējums (normāls, šaubīgs vai bezcerīgs);
- Uzkrājuma apjoma tabula – aizpilda, ja uzkrājuma apmērs ir atkarīgs no kavējuma dienām.

3. Dokumentu izveide

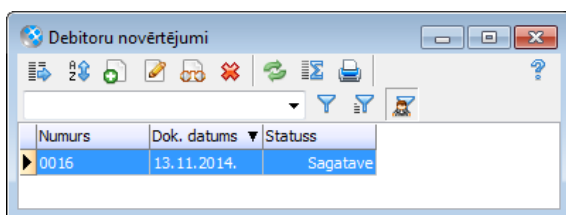
3.1. Debitoru novērtējums

Izvēlnē: *Dokumenti -> Realizācija -> Debitoru novērtēšana -> Debitoru novērtējumi -> Darbības -> Debitoru novērtējuma ģenerēšana*

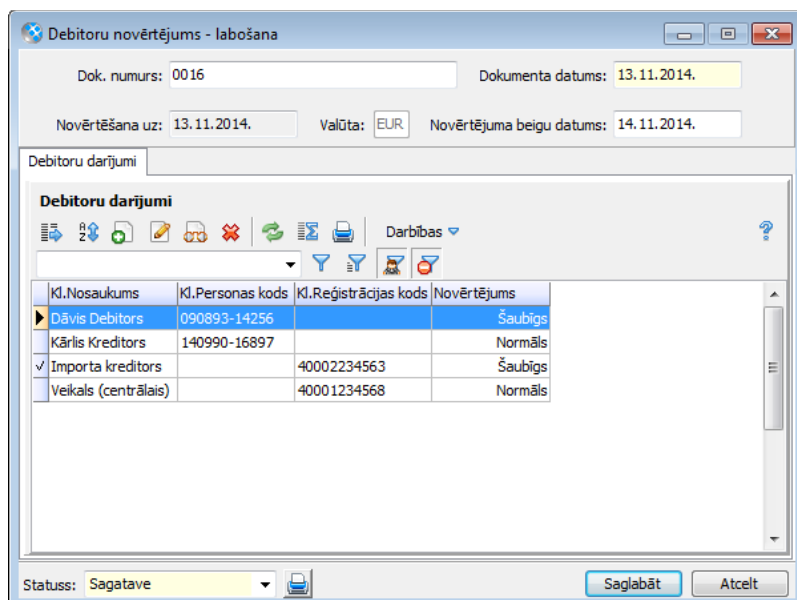
Ģenerēšanas ievadloga galvenē jānorāda:

- Dokumenta datums;
- Novērtēšana uz;
- Novērtējuma beigu datums;
- Novērtējuma tips;
- Lappusē „Neiekļaujamie debitori” iespējams norādīt debitorus, kurus neiekļaut novērtējumā.

Nospiežot pogu **Ģenerēt**, sākas ģenerācijas process. Dokuments tiek izveidots statusā Sagatave.

Uzģenerētais jaunais dokuments ir labojams un apskatāms **Debitoru novērtējumu sarakstā** (*Dokumenti -> Realizācija -> Debitoru novērtēšana -> Debitoru novērtējumi*).

Ja uzskaites parametros **norādīts** „Summas un kritērijus debitoru novērtējumu ģenerēšanā aizpildīt”, tad katram debitora darījumā esošajam parāda dokumentam tiek piešķirts kritērijs, kurš ir **atkarīgs no kavējuma dienām**, un automātiski tiek aizpildīts arī lauks „**Deb.novērtējums**”. Ja debitoram ir vairāki darījumi, tie noklusēti tiek aizpildīti ar vērtību, kas atbilst **visilgāk** kavētajam dokumentam.

Debitora vērtējumu darījumā var labot manuāli vai labot vairākus debitoru vērtējumus vienlaikus, izmantojot lauku labošanu iezīmētajām rindām. Nepieciešamības gadījumā atsevišķiem parāda dokumentiem iespējams mainīt **kritēriju** (piem., 0% ja attiecīgais parāds uzskatāms par bezcerīgu).

Ja uzskaites parametros **nav norādīts** „Summas un kritērijus debitoru novērtējumu ģenerēšanā aizpildīt”, tad sistēma katrā debitoru darījumā atlasa visus kavētos parāda dokumentus, taču kritēriji un debitoru novērtējums lietotājam jāaizpilda manuāli.

Debitoru darījumi - apskate

Dok. numurs: 0016 Dokumenta datums: 13.11.2014.

Novērtēšana uz: 13.11.2014. Novērtējuma beigu datums: 14.11.2014.

Klients: DD | Dāvis Debitors

Deb. novērtējums: Šaubīgs

Pamatveids	Summa...	Apmaks...	Dokuments	Dokument...	Apmaksas termiņš	Kavēt...	Kritērijs	Apjoms (%)	Neapmaksāts, EUR	Uzkrājumu summa, EUR
▶ Rēķins par pakalpojumiem	200.00 EUR		000046	12.02.2014.	12.02.2014.	274	Laika krit	75	200.00	150.00
Rēķins par pakalpojumiem	300.00 USD		000047	15.05.2014.	15.05.2014.	182	Laika krit	50	218.67	109.34

Aizvērt

Kad labojumi veikti, jā saglabā debitoru darījums un debitora novērtējuma statuss jānomaina uz Apstiprināts.

Apstiprinātu novērtējumu var labot atpakaļ uz sagatavi, ja nav uzģenerēts uzkrājumu dokuments.

3.2. Uzkrājuma dokumenta ģenerācija

Uzkrājuma dokumentu ģenerē pēc tam, kad ir apstiprināts debitora novērtējums.

Izvēlne: *Dokumenti* -> *Realizācija* -> *Uzkrājumu dokumenti* -> *Darbības* -> *Uzkrājumu dokumenta ģenerēšana*

Uzkrājumu dokumentu ģenerācija

Dokumenta datums: 21.11.2014. Generēt

Dokumenta tips: Uzkrājumu dokuments

Objekti

Dokumenta numurs	Klients	Dokumenta datums	Summa	Neapmaksātā summa
* 000047	Dāvis Debitors	15.05.2014.	300.00	300.00
▶ 000046	Dāvis Debitors	12.02.2014.	200.00	200.00

Ģenerēšanas ievadformā norāda:

- Dokumenta datumu;
- Dokumenta tipu;
- Ar ielasīšanas pogas palīdzību iespējams atlasīt **realizācijas** dokumentus, ko iekļaut uzkrājumā (realizācijas preču dokumenti, kas ir iekļauti apstiprinātā debitoru novērtējuma dokumentā, taču nav iekļauti nevienā uzkrājumu dokumentā);
- Ar ielasīšanas pogas palīdzību iespējams atlasīt **apgādes** dokumentus, ko iekļaut uzkrājumā (apgādes maksājuma dokumenti, kas ir iekļauti apstiprinātā debitoru novērtējuma dokumentā, taču nav iekļauti nevienā uzkrājumu dokumentā).

Kad preču dokumenti atlasīti, tiek spiesta poga „**Ģenerēt**” un sistēma uzģenerē **uzkrājuma dokumentus** (katram darījuma partnerim savu).

Uzkrājumu dokumenti tiek ģenerēti statusā Sagatave, kuri lietotājam ir **jāizpilda** un **jāgrāmato**.

Nepieciešamības gadījumā ievadlogā jāaizpilda **sadalījums**. Sadalījums aizpildās automātiski, ja uzskaites parametros norādīts „Automātiski aizpildīt sadalījumu uzkrājuma dokumentos”.

Uzkrājuma dokuments salīdzina **pēdējā** novērtējumā aprēķināto uzkrājumu ar **iepriekš** aprēķināto un **uzkrājumu veido par starpību**.

Visi izveidotie uzkrājuma dokumenti atrodami:
Dokumenti -> Realizācija -> Uzkrājumu dokumenti

Uzkrājumu dokuments - labošana

Dok. numurs: 0027 Komisija: [...]

Dokumenta datums: 13.11.2014.

Klients: DD Dāvis Debitors

Parāda ...	Summa	Valūta	Izpildes d...	Apmaksas termiņš	Kavēt...	Debitor...	Procentuālais apmērs	Neapmaksātā summa, EUR	Aprēķinātā uzkrājuma summa, EUR
000046	200.00	EUR	12.02.2014.	12.02.2014.	274	Laika krit	75	200.00	150.00
000047	300.00	USD	15.05.2014.	15.05.2014.	182	Laika krit	50	218.67	109.34

Konts	Struktūrvienība	Izmaksu postenis	Finansējuma postenis	Projekts	Summa	Summa, EUR
865	A	V	V	V	150.00	150.00
865	B	V	V	V	109.34	109.34

Aprēķinātā uzkrājuma kopsumma: 259.34 EUR

Darījuma vieta: Iekšzeme (I) Līgums: Projekts: V Atbildīgais: Sagatave

Izpildīt: 13.11.2014.

Kontējumu shēma - apskate

Dokuments: Uzkrājumu dokuments Kods: UZKRD Nosaukums: Uzkrājumu dokuments Piezīmes:

1. kontējums

Rindas tips: No sadalījuma Detaļas summēt

Indikators: Grāmatošanas datums: @Grāmatošanas datums

Pamatrinda Papildrinda Teksts: Projekts: ^Projekts

Saglabāt nulles grāmatojumu

	Debets	Kredits
Konts	^Konts	@Klienta kartīte.Uzkrājumu konts
Strv	^Struktūrvienība	^Struktūrvienība
Izmp	^Izmaksu postenis	^Izmaksu postenis
Fin	^Finansējuma postenis	^Finansējuma postenis

Summa Debeta pusē Kredīta pusē

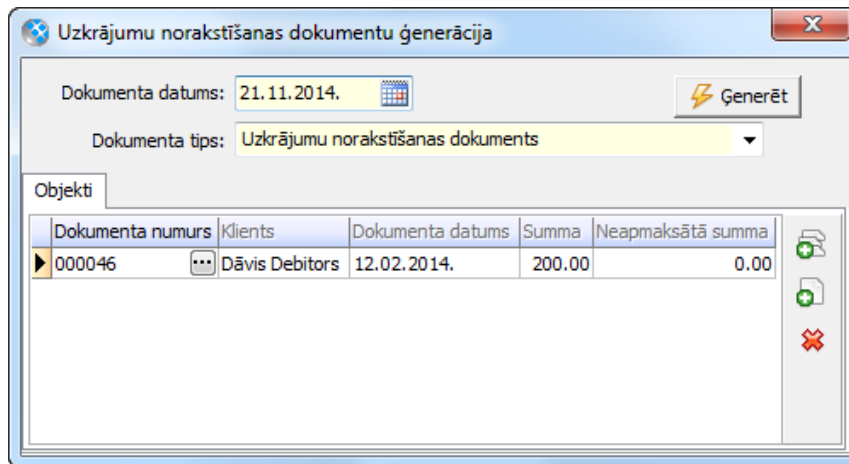
^Summa

Oper: Koef:

3.3. Uzkrājuma norakstīšanas dokumenta izveide

Perioda beigās – atkarībā no uzkrājumu pārskatīšanas biežuma uzņēmumā vai iestādē, sistēmā tiek veidots **Uzkrājumu norakstīšanas dokuments**. Ar tā palīdzību tiek samazināts iepriekš grāmatotais uzkrājuma apjoms tiem **parāda dokumentiem**, kas pēc tam tiek **daļēji** vai **pilnīgi apmaksāti** vai tieši pretēji – tiem, kuri atzīti par **bezcerīgiem** un parāds ir norakstīts (parāda dzēšana). Vienlaikus ar šo dokumentu tiek noteikts arī attiecīgā darījuma partnera novērtējums.

Izvēlne: *Dokumenti -> Realizācija -> Uzkrājumu dokumenti -> Darbības -> Uzkrājumu norakstīšanas dokumenta ģenerēšana*

Dokumenta numurs	Klients	Dokumenta datums	Summa	Neapmaksātā summa
000046	Dāvis Debtors	12.02.2014.	200.00	0.00

Dokumentā norāda:

- Dokumenta datumu;
- Ar ielasīšanas pogas palīdzību tiek atvērts **realizācijas** preču dokumentu saraksts, kuru nepiesaistītā summa ir samazinājusies kopš pēdējā uzkrājuma dokumenta, kurā bijis iekļauts konkrētais preču dokuments;
- Ar ielasīšanas pogas palīdzību tiek atvērts **apgādes** preču dokumentu saraksts, kuru nepiesaistītā summa ir samazinājusies kopš pēdējā uzkrājuma dokumenta, kurā bijis iekļauts konkrētais preču dokuments.

Kad preču dokumenti atlasīti, tiek spiesta poga „**Ģenerēt**” un sistēma uzģenerē uzkrājuma norakstīšanas dokumentus (katram darījuma partnerim savu).

Uzkrājumu norakstīšanas dokumenti tiek ģenerēti statusā *Sagatave*, kuri lietotājam ir jāizpilda un jāgrāmato.

Nepieciešamības gadījumā ievadlogā jāaizpilda **sadalījums**. Sadalījums tiek aizpildīts automātiski, ja to paredz uzskaites parametri.

Uzkrājuma norakstīšanas dokumentā obligāti jānorāda jaunais **debitora novērtējums** (normāls, šaubīgs, bezcerīgs, atkarībā no tā, vai pēc šī norakstīšanas dokumenta grāmatošanas attiecīgajam darījuma partnerim paliek uzkrājumi).

Visi izveidotie uzkrājuma norakstīšanas dokumenti atrodami:

Dokumenti -> Realizācija -> Uzkrājumu dokumenti

Uzkrājumu norakstīšanas dokuments - ievade

Dok. numurs: 0022
 Dokumenta datums: 21.11.2014.
 Klients: DD Dāvis Debitors
 Deb. novērtējums: Normāls

Dokume...	Summa	Valūta	Izpildes datums	Apmaksas summa, EUR	Neapmaksātā summa, EUR	Uzkrājuma summa, EUR	Norakstāmā uzkrājumu summa, EUR	Atlikusi uzkrājumu summa
00048	200.00	EUR	12.02.2014.	200.00	0.00	150.00	150.00	0.00

Konts	Struktūrvienība	Izmaksu postenis	Finansējuma postenis	Projekts	Summa	Summa, EUR
2311		A	V	V	150.00	150.00

Aprēķinātā kopsumma: 150.00 EUR

Darījuma vieta: Iekšzeme (1) Līgums: Projekts: V Atbildīgais:

Sagatave Izpildīt: 21.11.2014. Saglabāt Atcelt

4. Novērtēšanas un uzkrājuma informācijas izmantošana

4.1. Debitoru novērtēšanas informācija

Kad novērtēšanas process ir pabeigts, tad novērtēšanas pēdējais **vērtējums** tiek attēlots **klienta kartiņā** (*Pamatdati* -> *Klienti* -> *Jauns* -> *Debitors* -> *Lappuse „Pārdošana”* -> *sadaļa „Kreditlīmeņa kontrole”*). Apstiprinot debitoru novērtējumu, attiecīgā **debitora vērtējums** (Normāls, Šaubīgs, Bezcerīgs vai Tukšs) un **vērtējuma beigu datums** tiek attēlots klienta kartiņā.

Ja vērtējums ir **šaubīgs** vai **bezcerīgs**, lietotājs tiek brīdināts dažādu dokumentu ievades laikā, izvēloties konkrēto **klientu**. Ja tiek pilnīgi vai daļēji samaksāts parāds, pie uzkrājuma norakstīšanas iespējams mainīt klienta vērtējumu, un tas automātiski uzrādīsies arī klienta kartiņā.

Laukos vienmēr tiek attēlota informācija no jaunākā **apstiprinātā** vai **izpildītā** dokumenta.

Klients - labošana

Kods: DD Vārds: Dāvis Uzvārds: Debitors Tips: Privatpersona

Reģistrs Klienta karte Kontakti ar klientu Norēķini Klasifikācija Papildgrupas Patērētāji Dokumenti

Pārdošana Saistītie dati Īpašības

Pamatinformācija Kreditlīmeņa kontrole

Pieļaujama kredīta līmenis: EUR
 Kreditlīmeņa kontrole

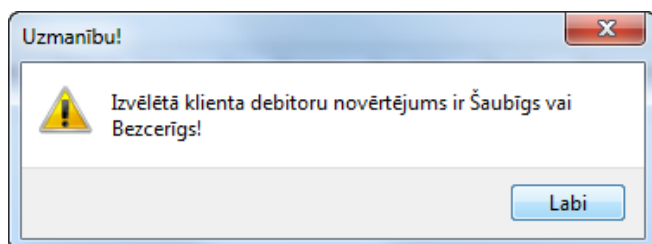
Pārsniegt kredītlīmeni par %:
 Kavēto dienu skaits:
 Kavētā parāda summa lielāka par: EUR

Deb. novērtējums: Šaubīgs
 Deb. novērtējuma beigu datums: 14.11.2014.
 Skonto atlaides %:
 Skonto atlaides dienu skaits:

Aktīvs Saglabāt Atcelt

4.2. Brīdinājumi

Ja klienta pēdējais **vērtējums** no debitora novērtējuma vai uzkrājuma norakstīšanas dokumenta (atkarībā no tā, kurš ir jaunāks) ir **Šaubīgs** vai **Bezcerīgs**, izvēloties konkrēto klienta kartiņu dokumentā, sistēma parāda atbilstošu **brīdinājumu**, ka attiecīgais klients ir novērtēts kā šaubīgs vai bezcerīgs. Pēc **brīdinājuma** apstiprināšanas dokumentu iespējams apstrādāt tālāk, jo ziņojums ir tikai **informatīvs**. Brīdinājums tiek parādīts, ja klients tiek norādīts jebkurā dokumentā, kurš atbilst **Apgādes maksājumu dokumentam** vai **Realizācijas preču dokumentam**, **pārdošanas priekšapmaksas dokumentam**, **loģistikas pieprasījumam** un **piedāvājumam**.

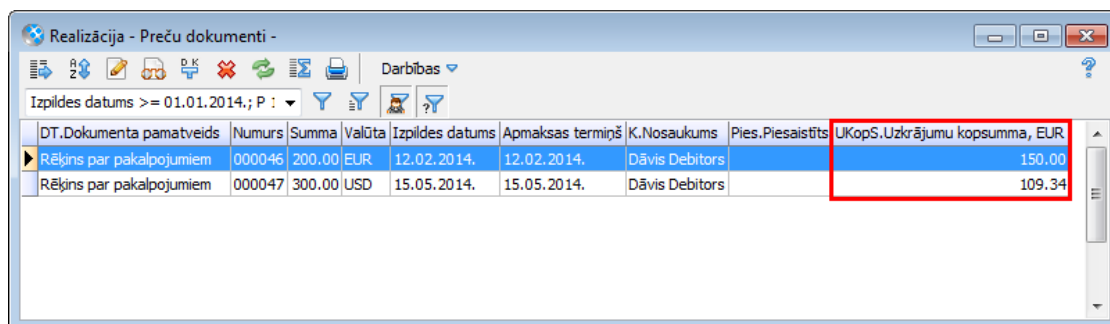

4.3. Uzkrājumu informācija

Uzkrājumu informāciju iespējams aplūkot:

- **Realizācijas preču dokumentu sarakstā** (*Dokumenti -> Realizācija -> Preču dokumenti*);
- **Apgādes maksājuma dokumenti** (*Dokumenti -> Apgāde -> Maksājumu dokumenti*);
- **Klientu atlikumi** (*Atskaites -> Apgāde/Realizācija -> Klientu atlikumi*);
- **Klientu dokumenti uz datumu**.

Sarakstu izskatā iespējams pievienot kolonnu Uzkrājumu kopsumma.

DT.Dokumenta pamatveids	Numurs	Summa	Valūta	Izpildes datums	Apmaksas termiņš	K.Nosaukums	Pies.Piesaistīts	UKopS.Uzkrājumu kopsumma, EUR
Rēķins par pakalpojumiem	000046	200.00	EUR	12.02.2014.	12.02.2014.	Dāvis Debitors		150.00
Rēķins par pakalpojumiem	000047	300.00	USD	15.05.2014.	15.05.2014.	Dāvis Debitors		109.34

Izmaiņu lapa

Datums	Ver. Nr.	Izmaiņu apraksts	Autors
21.11.2014.	1.0	Izveidots jauns apraksts	S. Svikliņa